

BOŽÍ ZASLÍBENÍ PLATÍ

I. ČTENÍ Z BIBLE

Genesis 15, 1–6; 17,1–8; 18,1–15

II. ČTENÍ Z BIBLE

Římanům 4,17–22

(Abraham) je otcem nás všech, jak je psáno: ‚Ustanovil jsem tě za otce mnohých národů‘. Je naším otcem před tváří toho, v nějž uvěřil, před Bohem, který dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není. On uvěřil a měl naději, kde už naděje nebylo; tím se stal ‚otcem mnohých národů‘ podle slova: ‚tak četné bude tvé potomstvo‘. Neochabl ve víře, i když pomyslel na své již neplodné tělo – vždyť mu bylo asi sto let – i na to, že Sára již nemůže mít dítě; nepropadl pochybnosti o Božím zaslíbení, ale posílen vírou vzdal čest Bohu v pevné jistotě, že Bůh je mocen učinit, co zaslíbil. Proto mu to ‚bylo počítáno za spravedlnost‘.

KÁZÁNÍ

Krásný je příběh otce víry, praotce Abrahama. Příběh o zalíbeních, která Bůh dává, a o důvěře a trpělivost, kterou očekává. Příběh o Boží milosti, odpuštění a nové šanci. Příběh, který zve ke spolehání na Boha.

1. Bůh dává zaslíbení a čeká důvěru a trpělivost

Našemu otci Abrahamovi bylo 75 let, když uslyšel Boží zavolání, poslechl ho a opustil svoji zemi i rod a vydal se s Bohem do neznáma. Na cestu ho provázelo Boží zaslíbení: „Rozmnožím tě, tvých potomků bude nescíslné množství.“

Uběhne několik let a nic se neděje. Zaslíbený syn nepřichází. A tu Bůh Abrahama vezme a vede ho pod hvězdnou oblohu a opakuje své zaslíbení: „Rozhlédni se. Spočítáš hvězdy? Spočítáš písek na břehu moře? Takové bude tvé potomstvo.“

A uběhne několik dalších let a pořád se nic neděje. Léta běží: pět, deset, patnáct let, pak dokonce čtyřicet let od chvíle, kdy Abram poslechl Boží hlas a vydal se na cestu s Bohem. A nic se neděje. Dny ubíhají, Abram je čím dál starší a starší, Sára je čím dál starší a starší.

A Bůh znovu přichází a potvrzuje své zaslíbení, když říká: „Poslouchej, už se nebudeš jmenovat Abram, tj. otec je vznešený, ale Abraham, tj. otec mnoha národů. Těch, kteří se k tobě budou hlásit, bude jako hvězd na nebi.“ – A čas běží a nic se neděje.

A Bůh promluví znovu. Přichází posel od Boha a říká: „Sáře se narodí syn.“ Divíte se, že se Sára smála? Já vůbec ne. Čtvrtstoletí čekají a čekají – a nic se neděje. Kočují zaslíbenou zemí z místa na místo a nemají nic trvalého a stálého, kde zůstat. Čekají syna a syn nepřichází. Nevím, jak by se na mne díval někdo, komu bych čtvrt století něco sliboval a sliboval a sliboval – a pořád nic.

Abrahamův příběh je svědectvím o Bohu, který dává zaslíbení. Stejně jako Abrahamovi dává Bůh svá zaslíbení i nám: máme zaslíbení, která se týkají nás

všech jako křesťanů (třeba zaslíbení vzkříšení a věčného života, zaslíbení vyslyšených modliteb), ale Bůh dává často také zcela osobní zaslíbení.

Bůh zaslíbení nejenom dává, ale také je věrně plní. Nedá a nenechá se ovšem spoutat a vtěsnat do našich představ, jak a kdy by měl svá zaslíbení splnit. Očekává z naší strany důvěru – a často také trpělivost.

Když ale člověk dlouho čeká a nic se neděje – jako v Abrahamově případě, mohou přijít pochybnosti a nejistota: „Bylo to opravdu Boží zaslíbení? Slyšel jsem správně? Nebylo to jen moje přání, ke kterému jsem se upnul? A které jsem vydával za Boží zaslíbení?“

A někdy se člověku zdá, že musí Bohu – aspoň trochu – se splněním zaslíbení pomoci. Že se musí přičinit. V jednu chvíli – bylo to po jedenácti letech čekání – tato touha nějak Božímu zaslíbení pomoci přepadla i našeho otce víry Abrahama. Máme mu to mít za zlé?

Máme mu mít za zlé, že poslechl Sáru, která mu radila, aby vzal věci sám do svých rukou a nečekal na Boží naplnění slibu? Sára mu to navrhla: „Vezmi to do rukou sám. Já už dítě mít nemůžu. Vezmi si moji mladou otrokyni a s ní budeš mít dítě, které zachová rod.“

Tedy to bylo něco zcela normálního. Abraham nedělal nic nelegálního, nemravného ani neobvyklého, nýbrž něco docela běžného. Připomínám, že čtyři z Jákobových dvanácti synů se narodili podobně – Zilpě a Bilze, otrokyním Jákobových manželek Lei a Ráchel. A byli právoplatnými syny jako ostatní.

Máte za zlé otci Abrahamovi, že to udělal? Není to něco, co bychom asi udělali také – nebo co děláme také?

Bůh to Abrahamovi za zlé měl. Viděl v tom projev nedověry a nedůvěry. Bůh zaslíbení dává a plní je. Nepotřebuje a nechce, aby mu člověk pomáhal po svém. Žádá po nás jediné: v důvěře a ve víře a s velikou trpělivostí a vytrvalostí čekat na Boží čas a způsob naplnění daných zaslíbení. Co člověk bere do rukou příliš sám a dělá to po svém, to nedopadá dobře. Mnohé trápení by si býval ušetřil i náš otec Abraham.

Abraham Bohu pomáhal ze všech svých sil a možností. Ale nepřineslo mu to štěstí a pokoj, nýbrž jen a jen trápení. Syn Izmael není potomkem Abrahamovy víry. Je potomkem krve, nikoli zaslíbení. Přinese rozkol, rozbroj, nesoulad v rodině. Byla to nedověra a nedůvěra vůči Bohu a jeho zaslíbením. Bůh ale přesto vzal na milost Abrahama – i Izmaele.

2. Díky Boží milosti a odpuštění máme novou šanci

Je to krásný a hluboce pravdivý příběh, který se týká i našeho života. Bůh dává zaslíbení, čeká důvěru a trpělivost. Člověk ve své nedověře a netrpělivosti chce Pánu Bohu „pomoci“. Vezme to sám do rukou - a nadělá pěknou paseku. A pak to Bůh to vezme do ruky sám – a přikryje to svou milostí a všechno je zase v pořádku...

Hezky to zní. Ale tak snadné to samozřejmě není. Co si člověk nadrobil, to si musí vypít často až do dna. Musí si protrpět své provinění a jeho následky. Jako Abraham. Ale Boží milost na něm dál spočívá, když bere vážně prosbu za odpuštění. Když vidí svou chybu, svůj hřích nedověry a upřímně ho před Bohem vyzná.

I když musíme nést důsledky, i když někdy musíme protrpět následky svého provinění – Bůh může proměnit i naše provinění ve vítězství, jestliže před něj přijdeme v pokoře a lítosti, v opravdovém pokání. Bůh není tvrdý osud, dopadající nelítostně na naše životy, bez možnosti nějak to změnit. Bůh odpouští a dává nám novou šanci věřit a důvěřovat, kde je opravdové pokání.

Příběh Abrahamova čekání na syna je pro mne potvrzením hluboké pravdivosti Bible. Abraham, otec víry, velká postava Božího lidu, vzor, otec věřících. Po celé generace se jeho příběh předával, vyprávěl a přepisoval. Jak snadné by bylo vynechat to, co na něho vrhá stín. My ho ale máme před sebou i s jeho stíny. A navzdory tomu všemu je to otec víry.

Jeho příběh ukazuje, že ani velikáni víry nejsou ušetřeni chvil nedověry. Abrahamova velikost není v tom, že nikdy nezaváhal a nezapochyboval, že nikdy nepochybil, nýbrž v tom, že vydržel i navzdory pochybám a váhání, a že se uměl nově chopit Boží milosti tam, kde to pokazil svou nedověrou a nedůvěrou. Abrahamova velikost je ale v tom, že se znovu chopil Boží šance. A v jeho příběhu je naděje i pro nás.

Navzdory všem stínům je to otec víry. Protože dvacet pět let čekal v naději proti naději. Všechno svědčilo proti jeho víře a proti Bohu. Starý muž, stará žena. A Abraham si sveřepě trvá na Božím slibu. Od chvíle, kdy chtěl Bohu pomoci, uplynulo dalších třináct či čtrnáct let. A on se spolehl na Boží zaslíbení.

Tak to řekl apoštol Pavel v dopise Římanům (4,18–21): „Abraham uvěřil a měl naději, kde už naděje nebylo... neochabl ve víře... nepropadl pochybností o Božím zaslíbení, ale posílen vírou vzdal čest Bohu v pevné jistotě, že Bůh je mocen učinit, co zaslíbil.“

Je to až sveřepost naděje, čím se Abraham vyznačuje. On ví, že Bůh je Bohem zázraků a divů. Všechno umrtvené a suché. Copak z toho může vzejít život? V tom je otec Abraham voláním pro nás. Dvacet pět dlouhých let čekání, bez jakéhokoli výsledku – a nerezignoval, nezoufal, nevzdal se.

3. Abraham nás učí důvěřovat Bohu

Máme Boží zaslíbení. Máme celou řadu zaslíbení o modlitbě: „Věřte, že všechno, oč v modlitbě poprosíte, je vám dáno a budete to mít“ (Mk 11,24). „Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno“ (Mt 7,7). „Věřte-li, dostanete všechno, oč budete v modlitbě prosit“ (Mt 21,22). „Začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu“ (J 14,13).

Abrahamův příběh volá: Věřte Božím zaslíbením. Jako zvláště důležité chci dnes připomenout právě Boží zaslíbení o modlitbě. Je tu Boží zaslíbení: „Zač bu-

dete prosit v mém jménu, to udělám.“ Věříme mu? Věříme, že platí? V našem životě? V životě našeho sboru? Nebo propadáme nedověře a nedůvěře? Modlíme se vůbec s touto nadějí?

Mnozí se vůbec nemodlí. Možná se ale modlíte a čekáte – a nic se neděje. Jak dlouho má člověk čekat?

Vzpomínám – z doby, kdy jsem byl ještě teenager – na svědectví jednoho evangelisty. Měl přítele ze studentských let. Modlil se za něj, aby uvěřil. Čtyřicet tři let. Zdálo se to neznadějně, byl to neznaboh a posměvač. Pak se po těch letech sešli. A jeho přítel mu říkal: „Poznal jsem Boha, uvěřil jsem.“ Čtyřicet tři let zápasu.

Bůh může dát nový život tam, kde je docela mrtvo, kde jsou jenom suché kosti. Bůh může proměnit, co vypadá docela nezměnitelně.

Žijete s manželem nebo manželkou, kteří nevěří. Máte syna či dceru, rodiče nebo vnuky, kteří nevěří. Modlíte se za ně, ale Bůh neodpovídá. Platí jeho zaslíbení? Už je to rok, pět, deset, dvacet let. Už jste ztratili naději. Copak by se mohl stát ten div, aby v tom druhém vzklíčil nový život z Ducha svatého?

Modlíte se za svůj sbor, za to, aby rostl, aby přicházeli noví lidé – a nikdo nový tu není. Platí Boží zaslíbení?

Přestali jsme věřit v divy a zázraky, přestali jsme věřit v moc modlitby. Nemáme odvahu věřit v tyto Boží divy. Jsme jako Sára, která se směje: Copak je ještě možno něco čekat? Copak je možné čekat víru od nevěrců?

Neztrácejte odvahu ani naději. Nerezignujte – doma, ve sboru ani jinde. Vaše naděje, vaše víra, vaše očekávání je moc, která přitahuje Boží pomoc. Mějte před očima našeho otce Abrahama. Mějte před očima jeho oči, upírající se stále kupředu, vyhlížející divy od Boha. Věřme a důvěřujme.

Náš Bůh je Bohem vyslyšených modliteb. Náš Bůh je Bohem divů a zázraků. I probuzení sboru či jednotlivce, duchovní život sboru a jednotlivce je veliký Boží div. Každá vyslyšená modlitba je veliký Boží div.

A pamatujte přitom také na to, že Bůh má svůj způsob jak a svůj čas, kdy plní svá zaslíbení. Věřme tomu, že když se věci nedějí tak, jak chceme my, jak si přejeme my, dějí se mnohem lépe – protože se dějí podle Boha.

Jak před námi září postava našeho otce Abrahama: jeho naděje proti vši naději, jeho až sverepá víra, že Boží zaslíbení platí. Náš otec Abraham nás volá k této naději proti vši naději. K bezmezné důvěře ve všechna Boží zaslíbení.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane Bože, děkujeme ti za všechna tvá zaslíbení, která jsi nám dal a která nám dáváš. Daruj nám, prosíme, naději proti naději. Daruj nám pevnou víru, že tvá zaslíbení platí a splní se. Daruj nám vytrvalost, abychom uměli čekat na splnění tvých zaslíbení tvým způsobem a ve tvůj čas. Amen.

Michal Šourek, 30. 10. 2022